

det, har vist, at min Opmærksomhed har været henvendt paa dette Punkt.

Formanden: Hvis ingen Anden optager dette Forslag, vil det være bortfaldet. (Op- hold.) Det er bortfaldet.

Alberti: Jeg skal tillade mig korteligt at motivere det Ændringsforslag, som er stillet af mig og 2 andre Rigsdagsmænd, og som findes til § 5 under Nr. 2 paa Listen over Medlemmernes Ændringsforslag. Dette Ændringsforslag gaaer, som allerede anført af den meget ærede Ordfører, ud paa at gjøre en Forandring i Udvalgets Forslag derhen, at Kjøbesummen for de solgte Gaarde paa Domainerne i ethvert Tilfælde maatte mindst blive indstaaende uopfygelig i 15 Aar.

Til at stille dette Forslag ere vi blevne foranledigede ved den Betragtning, der efter vor Mening ligger til Grund for hele Lovudkastet, nemlig, saavidt muligt, at sikke Gaardenes Overgang til de nuværende Fæstere og deres Familie, og Bestræbelsen for at holde Eiendommene hos de Slægter, der nu ere i Besiddelse af dem. Vi have nemlig forestillet os, at, dersom det blev stillet i Udfigt, at Kjøbesummerne efter en kort Tid kunde blive opsagte, da vilde de nuværende Fæstere betænke sig meget paa at gjøre en Handel om Gaardene, idet de med den Uenslidelighed, som jo altid knytter sig til Tanken om Capitalers Opsigelse, vilde foretrække at lade Sagerne henstaae, som de vare, og see, om deres Arvinger vilde være istand til at kjøbe Gaardene; de ville anstille disse Betragtninger og saa muligviis undlade at gaae ind paa den Opfordring, som Loven giver dem til at erhverve deres Fæstegaarde som Selveiendom. Men saa vist, som det nu er, at man maa ønske Loven den bedste og meest imødekommende Modtagelse hos Fæstterne, saa vist er det ogsaa, at man ogsaa kan sikke den en saadan Modtagelse, ved at stille et saadant Forslag, som man kan forudsætte, at de ville være villige til at gaae ind paa. Ved Antagelsen af dette Ændringsforslag have vi forudsat, at Statskassen heller ikke vilde tabe Noget i Indtægt og Garantie for sine Obligationer. Hensigten ved disse Salg er jo at sikke Statskassen den Indtægt fra idag, som den nu har af

Domainegodserne; men denne Indtægt tabes ikke derved, at Obligationerne blive uopfygelige for et vist Aaremaal; thi vi have jo udtrykkeligt sagt i Ændringsforslaget, at „saafremt Obligationernes Indhold ikke opfyldes af Debitorerne, ere de forfaldne“ — altsaa vil Staten være sikket sine Indtægter. Det er dog vel heller ikke at formode, at disse Eiendomme, efter den lempelige Afhændelsesmaade, som er forudsat i Lovudkastet, i et Tidrum af 15 Aar skulde gaae ned under Værdien af Obligationerne, saaledes, at Statskassen ved et fremtidigt Salg vilde være udsat for Tab. Dersom § 5 antages saaledes, som den foresligger i Lovforslaget, vil Folgen deraf blive, at Debitorerne ville komme til, paa Grund af rene Tilfældigheder, at kunne erholde deres Kapitaler opsagte; een Fæster vil kunne beholde Kapitalen i et længere Aaremaal end en anden, eller ogsaa ville hans Arvinger om kort Tid komme til at gjøre Udveie for Kapitalen eller dog en Deel deraf. Det afhænger jo nemlig altsammen af den nuværende Fæsters eller den første Selveiers Levetid. Men det er dog tilvisse ikke nødvendigt at sætte en saa tilfældig Bestemmelse for Kapitalers Opsigelse ind i Lovforslaget, som dette vilde være; derimod skønne vi ikke rettere, end at et Tidrum af 15 Aar vilde være en ret passende Termin; det kan jo antages, for at være omtrent den halve Tid af den Varighed, som et Fæste i Gjenemsnit har.

Andresen: Jeg skal meget tilraade det Forslag, som den ærede sidste Taler har motiveret. Hvorfor jeg begjærede Ordet, var egentlig kun for at imødegaae de Bemærkninger, som den ærede Rigsdagsmand fra Viborg (Bregendahl) fremsatte med Hensyn til Commissionens Sammensættelse; men, da han har taget sit Forslag tilbage, skal jeg for Dieblirket renoncere paa Ordet.

David: Det blev igaar under Behandlingen af § 2 fremhævet, at der har været meget betydelige Spring i Prisen paa Landeiendomme hos os, og Enhver, som kun vil gaae noget tilbage i Tiden, vil vist ogsaa sande, hvor rigtig denne Bemærkning er; men det er netop fra denne Erfaring, at man er gaaet ud i det Forslag, som Minoriteten har